

Eenzame nachtportier in ziekenhuis

Max Smith

Het is nacht in het muisstille ziekenhuis. Een schriel, oud mannetje staat zijn stervende vrouw bij. Zo nu en dan loopt hij naar het glazen, aquariumachtig hok om een praatje te maken met de nachtportier. Hij staat er immers ook maar alleen voor in deze voor hem zo tragische en eenzame uren. Hij krijgt echter niemand te spreken, want elke keer als hij komt aanlopen is de portier er niet.

Theater

Wat in dit geval niet verwonderlijk is. Het mannetje en de portier zijn namelijk een en dezelfde persoon in de solovoorstelling *Herberts Aquarium* van en door Servaes Nelissen. De nachtportier heeft niet veel om handen. Om de verveling te

verdrijven verandert hij allerhande gebruiksvoorwerpen in figuraties. Petjes worden vissen, met behulp van een stofdoek verbeeldt hij de zwaar hijgende vrouw die doodgaat, zijn duim wordt zijn evenbeeld en met een sprekende bril houdt hij praatjes voor de vaak.

Servaes Nelissen doet zo behendig een beroep op de fantasie dat al die personificaties bij de kijkers tot leven komen. De portiersloge is niet meer dan een frame, maar toch doet hij geloven dat deze werkplek met een raamwerk van glas is afgeschermd. Een box met hel licht suggereert een verzameling bewakingscamera's. Soms komt de bekoorlijke nachtzuster Mary in beeld. Het activeert zijn erotische wensdromen dat zij zijn verliefdheid op haar net zo hartstochtelijk beantwoordt. Steeds wanneer hij achter een schotje verdwijnt om bijvoorbeeld zijn ronde in het ziekenhuis te

doen, verschijnt het andere mannetje. *Herberts Aquarium* geeft zo een beeld van één werk-nacht van de portier Herbert. Het is een heel menselijke voorstelling, met zowel in de kern tragische als komische aspecten. Servaes Nelissen heeft het stuk als motto meegegeven: 'Mensen zijn net vissen. Alleen niet in aquaria, maar in gevangenissen van denken en prullaria.' Behalve dat hij *Herberts Aquarium* zelf in zijn eentje vertolkt zijn de tekst, de vormgeving en de muziek ook door hem verzorgd. In het sterk mimisch spelen en het levendig met poppen omgaan heeft Servaes Nelissen in zijn ongeveer twaalfjarige toelloopbaan de nodige ervaring opgedaan...en prijzen verworven. Hij is begonnen bij poppenspeler Theo Terra. De door hen gemaakte *Zwanedons* werd bekroond met de Hans Snoekprijs 1988. Daarna heeft hij ettelijke keren met

Rieks Swarte samengewerkt in onder meer *Potters Beesten* en was hij als acteur verbonden geweest bij *Orkater*. Reis zonder olifant was zijn eerste solovoorstelling. In 1992 werd aan Servaes Nelissen de Aanmoedigingsprijs poppenspel van het Amsterdams Fonds voor de Kunst toegekend.

Zijn voorlaatste productie *Altijd Zondag* over ouderen in een verpleegtehuis leverde ook een goede pers op en trok veel publiek. *Altijd Zondag*, eveneens met aansprekende en vertederende poppen, heeft hij samen met Jes Vriens samengesteld in een eindregie van Cas Enklaar. Net als in *Herberts Aquarium* toont het in een mengeling van lief en leed, vreugde en smart de kwetsbaarheid van de mens en zijn moed om ondanks tegenslagen dapper door te blijven gaan.

Stadsschouwburg Utrecht, vr 2 apr 20.30 uur.

Servaes Nelissen in *Herberts Aquarium*. In zijn solostuk is hij een nachtportier in een ziekenhuis, die op diverse manieren de verveling probeert te verdrijven.

(Foto Hans Aarsman).